

Ökade möjligheter till fastighetsbestämning, m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2008/09:177, vari föreslås vissa ändringar i bl.a. fastighetsbildningslagen (1970:988). Förslagen innebär bl.a. att det införs regler om en kompletterande lantmäteriåtgärd, särskild gränsutmärkning, för att göra det möjligt att märka ut fastighetsgränser på marken i fler fall och på ett mer rättssäkert sätt än nuvarande regler medger. Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2010.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen, och utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ökade möjligheter till fastighetsbestämning m.m.

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988),
 2. lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:177.

Stockholm den 5 maj 2009

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Ewa Thalén Finné (m), Johan Löfstrand (s), Eva Bengtson Skogsberg (m), Lennart Pettersson (c), Christina Oskarsson (s), Jan Ertsborn (fp), Christine Jönsson (m), Yvonne Andersson (kd), Anti Avsan (m), Egon Frid (v), Eva Sonidsson (s), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp), Katarina Brännström (m), Fredrik Lundh (s) och Stefan Wikén (s).

Utskottets överväganden

Ökade möjligheter till fastighetsbestämning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Redogörelse för ärendet

I propositionen föreslår regeringen – efter att ha hört Lagrådet – att riksdagen antar vissa ändringar i fastighetsbildningslagen (1970:988) och lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet. Förslagen bygger på en rapport från dåvarande Lantmäteriverket (LVM-rapport 2007:3), som har remissbehandlats. Därefter har ett utkast till lagrådsremiss utarbetats inom Justitiedepartementet utifrån förslagen i rapporten och remissinstansernas synpunkter på denna. Utkastet till lagrådsremiss har diskuterats vid ett remissmöte.

De lagförslag som läggs fram i propositionen rör ny utmärkning av fastighetsgräns genom särskild gränsutmärkning, rätten för andra än sakägare att ansöka om fastighetsbestämning och särskild gränsutmärkning, ansvaret för förrättningskostnader m.m. samt fastighetsbestämning av gemensamhetsanläggning. Regeringens förslag finns i *bilaga 1* och lagförslagen i *bilaga 2*.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen. För en redovisning av gällande rätt och lagförslagets närmare innehåll i relevanta delar hänvisas till propositionen.

Propositionen och utskottets ställningstagande

I propositionen gör regeringen bedömningen att det finns ett behov av en ny lantmäteriatgård för att kunna rekonstruera eller komplettera gränsmärken i fler situationer och på ett mer rättssäkert sätt än vad dagens bestämmelser tillåter och föreslår därför sammanfattningsvis följande. Det införs en ny lantmäteriatgård för utmärkning på marken av rättsligt entydiga fastighetsgränser (*särskild gränsutmärkning*). Särskild gränsutmärkning ska endast kunna användas när utmärkning av en fastighets gräns inte kan åstadkommas med anledning av fastighetsbildning och om fastighetsbestämning av gränsen inte krävs. Den som har rätt att ansöka om fastighetsbestämning ska också ha rätt att ansöka om särskild gränsutmärkning. En fråga om särskild gränsutmärkning ska handläggas vid en lantmäteriförrättning med tillämpning av i stort sett samma regler som gäller för handläggning av ärenden om fastighetsbestämning. Det ska dock inte vara möjligt att

pröva överenskommelser mellan sakägare om justering av fastigheters gränser. Inte heller ska det vara möjligt att jämka en fastighets gräns för att den ska få en ändamålsenlig sträckning i tekniskt hänseende.

I propositionen föreslås också att rätten att *ansöka om fastighetsbestämning* ska utvidgas till att även omfatta 1) staten eller en kommun om ansökan gäller ett område som är eller kan komma att bli förklarad som skyddat enligt 7 kap. miljöbalken, 2) staten eller en kommun om ansökan gäller ett område med vägrätt eller ett område som omfattas eller kan komma att omfattas av en arbetsplan för allmän väg eller 3) staten, en kommun eller den som har byggt eller avser att bygga en järnväg om ansökan gäller ett område som omfattas eller kan komma att omfattas av en järnvägsplan.

Vidare föreslår regeringen vissa ändringar vad gäller *ansvaret för förrättningskostnader m.m.* som innebär att vid fastighetsbestämning ska den som tillhör den föreslagna utökade sökandekretsen ensam svara för samtliga förrättningskostnader. Det ska dock vara möjligt att fördela kostnaderna efter vad som är skäligt, om en sakägare genom vårdslöshet eller försummelse har fördyrat förrättningen. Motsvarande ska gälla vid särskild gränsutmärkning. Regeringen gör bedömningen att nuvarande regler om kommunens begränsade kostnadsansvar vid fastighetsbestämning tills vidare inte bör ändras. Enligt regeringen saknas det också skäl att ändra nuvarande regler om rätten att överklaga ett beslut om fastighetsbestämning eller om fördelning av rättegångskostnader i mål om överklagade fastighetsbestämningar.

Beträffande *fastighetsbestämning av gemensamhetsanläggning* föreslår regeringen att en gemensamhetsanläggnings omfattning ska kunna prövas genom fastighetsbestämning. En samfällighetsförening ska, efter beslut av föreningsstämman, kunna ansöka om fastighetsbestämning som angår en gemensamhetsanläggning som föreningen förvaltar. Vid en sådan ansökan ska föreningen företräda de delägare som inte på annan grund är sakägare i förrättningen.

Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2010.

Regeringens förslag har inte mött några invändningar i motioner, och utskottet har inte heller något att invända mot förslagen. Utskottet föreslår därför att riksdagen antar de framlagda lagförslagen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2008/09:177 Ökade möjligheter till fastighetsbestämning, m.m.:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988)

Härigenom föreskrivs i fråga om fastighetsbildningslagen (1970:988)¹ dels att 1 kap. 1 §, 14 kap. 1, 9 och 10 §§, 15 kap. 2, 3, 6 och 10 §§, 16 kap. 11 §, 19 kap. 2 och 3 §§ samt rubriken närmast före 14 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas åtta nya paragrafer, 14 kap. 1 a, 1 b och 11–16 §§, samt närmast före 14 kap. 1 och 15 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

1 §²

Fastighetsbildning är en åtgärd som vidtas enligt denna lag och som innebär att

1. fastighetsindelningen ändras,
2. servitut bildas, ändras eller upphävs, eller
3. en byggnad eller annan anläggning som hör till en fastighet överförs till en annan fastighet.

Genom fastighetsbestämning enligt denna lag avgörs frågor om

1. hur fastighetsindelningen är beskaffad,
2. huruvida en ledningsrätt eller ett servitut gäller och vilket omfång rätten har, *och*
3. huruvida byggnader eller andra anläggningar hör till en fastighet enligt 2 kap. 1 § jordabalken.

2. huruvida en ledningsrätt eller ett servitut gäller och vilket omfång rätten har,

3. huruvida byggnader eller andra anläggningar hör till en fastighet enligt 2 kap. 1 § jordabalken, *och*

4. vilken omfattning en gemensamhetsanläggning har.

Genom särskild gränsutmärkning enligt denna lag kan en fastighets gränser märkas ut på marken i andra fall än vid fastighetsbildning eller fastighetsbestämning.

¹ Lagen omtryckt 1992:1212.

² Senaste lydelse 2001:890.

Fastighetsbestämning**Fastighetsbestämning och
särskild gränsutmärkning****14 kap.***Fastighetsbestämning*1 §³

Lantmäterimyndigheten får genom fastighetsbestämning pröva frågor om

1. hur fastighetsindelningen är beskaffad,	
2. huruvida en ledningsrätt eller ett servitut gäller och vilket omfång rätten har, <i>och</i>	2. huruvida en ledningsrätt eller ett servitut gäller och vilket omfång rätten har,
3. huruvida byggnader eller andra anläggningar hör till en fastighet enligt 2 kap. 1 § jordabalken.	3. huruvida byggnader eller andra anläggningar hör till en fastighet enligt 2 kap. 1 § jordabalken, <i>och</i>
	4. vilken omfattning en gemensamhetsanläggning har.

I fråga om servitut för vattenverksamhet som har tillkommit med stöd av miljöbalken eller motsvarande äldre lagstiftning får fastighetsbestämning enligt första stycket endast avse servitut enligt 28 kap. 10 § miljöbalken eller motsvarande äldre bestämmelser.

En fråga om fastighetsbestämning får tas upp till prövning, om

1. det behövs vid en fastighetsbildningsförrättning,
2. lantmäterimyndigheten har förordnat om det enligt 15 § ledningsrättslagen (1973:1144) eller 17 § anläggningslagen (1973:1149),
3. en sakägare har ansökt om det, eller
4. en kommun har ansökt om det och ansökan gäller ett område med detaljplan eller områdesbestämmelser eller ett område för vilket fråga har väckts om att upprätta en sådan plan eller sådana bestämmelser.

En ansökan enligt tredje stycket 3 eller 4 får dock inte prövas om det är uppenbart att frågan saknar betydelse för sökanden. Om ansökan gäller fastighetsbestämning av servitut får den inte heller prövas om servitutet har tillkommit på annat sätt än vid avvittring eller

³ Senaste lydelse 2001:890.

enligt lagstiftningen om fastighetsbildning eller enskilda vägar eller enligt anläggningslagen eller 28 kap. 10 § miljöbalken eller motsvarande äldre bestämmelser.

1 a §

En fråga om fastighetsbestämning får tas upp till prövning, om

1. det behövs vid en fastighetsbildningsförrättning,

2. lantmäterimyndigheten har förordnat om det enligt 15 § ledningsrättslagen (1973:1144) eller 17 § anläggningslagen (1973:1149),

3. en sakägare har ansökt om det,

4. en kommun har ansökt om det och ansökan gäller ett område med detaljplan eller områdesbestämmelser eller ett område för vilket fråga har väckts om att upprätta en sådan plan eller sådana bestämmelser,

5. staten eller en kommun har ansökt om det och ansökan gäller ett område som sökanden har förklarat skyddat enligt 7 kap. miljöbalken eller ett område för vilket sökanden har väckt fråga om sådan förklaring,

6. staten eller en kommun har ansökt om det och ansökan gäller ett område med vägrätt eller arbetsplan eller ett område för vilket fråga har väckts om att upprätta en sådan plan, eller

7. staten, en kommun eller den som har byggt eller avser att bygga en järnväg har ansökt om det och ansökan gäller ett område med järnvägsplan eller ett område för vilket fråga har väckts om att upprätta en sådan plan.

En ansökan enligt första stycket 3, 4, 5, 6 eller 7 får inte prövas om det är uppenbart att frågan saknar betydelse för sökanden.

Om ansökan gäller fastighetsbestämning av servitut får den inte heller prövas om servitutet har

tillkommit på annat sätt än vid avvitring eller enligt lagstiftningen om fastighetsbildning eller enskilda vägar eller enligt anläggningslagen eller 28 kap. 10 § miljöbalken eller motsvarande äldre bestämmelser.

1 b §

En samfällighetsförening får ansöka om fastighetsbestämning enligt 1 § första stycket 4, om

1. föreningsstämman har beslutat om det, och

2. ansökan gäller en gemensamhetsanläggning under föreningens förvaltning.

Vid fastighetsbestämningen företräder föreningen de delägare som inte på annan grund är sakägare i förrättningen.

9 §⁴

I fråga om avslutande av förrättningen tillämpas 4 kap. 29 §.

Bestämmelser om underrättelse om avslutningsbeslut finns i 4 kap. 33 a §. *En kommun som har ansökt om förrättning skall alltid underrättas när förrättningen har avslutats.*

Om det vid förrättningen även har handlagts en fråga om fastighetsbildning, *skall* också 4 kap. 30 § om åtgärder i samband med avslutandet tillämpas.

Bestämmelser om underrättelse om avslutningsbeslut finns i 4 kap. 33 a §. *Sökanden ska alltid underrättas när förrättningen har avslutats.*

Om det vid förrättningen även har handlagts en fråga om fastighetsbildning, *ska* också 4 kap. 30 § om åtgärder i samband med avslutandet tillämpas.

10 §

Kostnaderna för fastighetsbestämning fördelas mellan sakägarna efter vad som är skäligt. *År kommunen sökande, skall kostnaderna betalas av kommunen, i den mån särskilda skäl föranleder detta. Bestämmelserna i 2 kap. 6 § om betalningsskyldighetens fördelning när överenskommelse föreligger mellan sakägarna och om ansvaret för kostnaderna när*

Kostnaderna för fastighetsbestämning *ska* fördelas mellan sakägarna efter vad som är skäligt.

Första stycket gäller inte, om något annat följer av 11, 12, 13 eller 14 §.

⁴ Senaste lydelse 2004:393.

ansökan avvisas eller förrättning inställes äger motsvarande tillämpning beträffande fastighetsbestämning.

Sker fastighetsbestämning i samband med fastighetsbildning enligt 13 kap., skall i stället för första stycket tillämpas 5 § i nämnda kapitel.

11 §

När ansökan har gjorts med stöd av 1 a § första stycket 4, ska kostnaderna för fastighetsbestämning i den mån särskilda skäl föranleder detta betalas av kommunen.

12 §

När ansökan har gjorts med stöd av 1 a § första stycket 5, 6 eller 7, ska kostnaderna för fastighetsbestämning betalas av sökanden. Har en sakägare genom vårdslöshet eller försummelse fördyrat förrättningen, får kostnaderna dock fördelas efter vad som är skäligt.

13 §

Bestämmelserna i 2 kap. 6 § om fördelning av betalningsskyldighet när det finns en överenskommelse mellan sakägarna och om ansvaret för kostnaderna när en ansökan avvisas eller en förrättning ställs in tillämpas också vid fastighetsbestämning.

14 §

Sker fastighetsbestämning i samband med fastighetsbildning enligt 13 kap., ska i stället för 10–13 §§ tillämpas 5 § i nämnda kapitel.

Särskild gränsutmärkning

15 §

Lantmäterimyndigheten får genom särskild gränsutmärkning pröva om en fastighets gränser ska

märkas ut på marken i andra fall än vid fastighetsbildning eller fastighetsbestämning. En fråga som har tagits upp vid särskild gränsutmärkning avgörs genom beslut av lantmäterimyndigheten (gränsutmärkningsbeslut).

Ett gränsutmärkningsbeslut får inte meddelas i fall då bestämmelserna i 4 kap. 27 § är tillämpliga eller om fastighetsbestämning enligt 1 § första stycket 1 krävs.

16 §

Bestämmelserna i 1 a § första stycket 3–7 och andra stycket, 2 och 3 §§, 4 § andra stycket och 7–9 §§ tillämpas också vid särskild gränsutmärkning. Vad som sägs i dessa bestämmelser om fastighetsbestämning och fastighetsbestämningsbeslut ska i stället gälla särskild gränsutmärkning och gränsutmärkningsbeslut.

Har särskild gränsutmärkning samband med fastighetsbestämning, får åtgärderna handläggas gemensamt vid en förrättning.

Kostnaderna för särskild gränsutmärkning ska betalas av sökanden. Har en sakägare genom vårdslöshet eller försummelse fördyrat förrättningen, får kostnaderna dock fördelas efter vad som är skäligt. Bestämmelserna i 2 kap. 6 § om fördelning av betalningsskyldighet när det finns en överenskommelse mellan sakägarna och om ansvaret för kostnaderna när en ansökan avvisas eller en förrättning ställs in tillämpas också vid särskild gränsutmärkning.

15 kap.

2 §⁵

Lantmäterimyndighetens beslut ska överklagas särskilt, om Lantmäterimyndighetens beslut ska överklagas särskilt, om

⁵ Senaste lydelse 1995:1394.

myndigheten

1. avvisat ansökan om fastighetsbildning *eller* fastighetsbestämning eller avvisat ombud eller biträde,

2. ogillat jäv mot förrättningsman,

3. beslutat i fråga om förskott enligt 5 kap. 30 § fjärde stycket eller tidpunkt för rättighetshavares skyldighet att avträda mark enligt 5 kap. 30 b §,

4. beslutat i fråga om ersättning till sakkunnig eller syssloman eller till sådan skadelidande som avses i 4 kap. 38 §,

5. beslutat i fråga om rättelse av förrättningsbeslut, karta eller annan handling,

6. beslutat att gemensamt arbete *skall* utföras enligt denna lag eller att fråga om sådant arbete *skall* prövas enligt annan lagstiftning,

7. beslutat enligt 9 kap. 3 § om fördelning av kostnader för gemensamt arbete eller enligt 9 kap. 4 § om utdebitering av sådana kostnader,

8. beslutat att syssloman som fått i uppdrag att ombesörja gemensamt arbete *skall* skiljas från uppdraget,

9. avvisat överklagande,

10. beslutat i fråga om hänvisning enligt 5 kap. 12 a §,

11. beslutat att inte pröva en fråga som avses i 5 kap. 12 c §.

Skrivelsen med överklagande enligt denna paragraf *skall* ges in till lantmäterimyndigheten inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Överklagande får göras av sakägare. Beslut som avses i 1, 4, 5 och 8 får överklagas även av annan som beslutet rör.

myndigheten

1. avvisat ansökan om fastighetsbildning, fastighetsbestämning *eller särskild gränsutmärkning* eller avvisat ombud eller biträde,

6. beslutat att gemensamt arbete *ska* utföras enligt denna lag eller att fråga om sådant arbete *ska* prövas enligt annan lagstiftning,

8. beslutat att syssloman som fått i uppdrag att ombesörja gemensamt arbete *ska* skiljas från uppdraget,

10. beslutat i fråga om hänvisning enligt 5 kap. 12 a §, *eller*

Skrivelsen med överklagande enligt denna paragraf *ska* ges in till lantmäterimyndigheten inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Överklagande får göras av sakägare. Beslut som avses i *första stycket* 1, 4, 5 och 8 får överklagas även av annan som beslutet rör.

3 §⁶

Tillståndsbeslut och beslut i fråga om förtida tillträde överklagas särskilt. Skrivelsen med överklagandet *skall* ges in till lantmäterimyndigheten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. Detsamma gäller fastighetsbildnings- och fastighetsbestämningsbeslut, om lantmäterimyndigheten förordnar att beslutet

Tillståndsbeslut och beslut i fråga om förtida tillträde överklagas särskilt. Skrivelsen med överklagandet *ska* ges in till lantmäterimyndigheten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. Detsamma gäller fastighetsbildnings-, fastighetsbestämnings- och gränsutmärkningsbeslut, om lantmäterimyn-

⁶ Senaste lydelse 1995:1394.

skall överklagas särskilt

Förordnande att ett beslut *skall* överklagas särskilt får meddelas om det är lämpligt. Om fastighetsbildningsbeslut inte innefattar medgivande till fastighetsbildningen i dess helhet, fordras vidare att tillståndsbeslut meddelas samtidigt eller att lagakraftäggande sådant beslut föreligger.

Överklagande enligt denna paragraf får göras av sakägare.

digheten förordnar att beslutet *ska* överklagas särskilt.

Förordnande att ett beslut *ska* överklagas särskilt får meddelas om det är lämpligt. Om fastighetsbildningsbeslut inte innefattar medgivande till fastighetsbildningen i dess helhet, fordras vidare att tillståndsbeslut meddelas samtidigt eller att lagakraftäggande sådant beslut föreligger.

6 §⁷

Överklagas i annat fall än som avses i 2–5 §§ beslut eller åtgärd av lantmäterimyndigheten, *skall* skrivelsen med överklagandet ges in till lantmäterimyndigheten inom fyra veckor från den dag då förrättningen förklarades avslutad eller inställd.

Åtgärd varigenom gräns utmärkts får överklagas inom ett år från den dag då uppgift om fastighetsbildningen *eller* fastighetsbestämningen infördes i fastighetsregistrets allmänna del eller, om utmärkningen gjorts först efter nämnda dag, från det åtgärden slutfördes.

Beslut om debitering av förrättningskostnader får överklagas inom tre veckor från den förfallodag som anges i beslutet.

Överklagande enligt denna paragraf får göras av sakägare. Den som ålagts att betala ersättning eller kostnad får överklaga beslutet, även om han inte är sakägare.

Överklagas i annat fall än som avses i 2–5 §§ beslut eller åtgärd av lantmäterimyndigheten, *ska* skrivelsen med överklagandet ges in till lantmäterimyndigheten inom fyra veckor från den dag då förrättningen förklarades avslutad eller inställd.

Åtgärd varigenom gräns utmärkts får överklagas inom ett år från den dag då uppgift om fastighetsbildningen, fastighetsbestämningen *eller den särskilda gränsutmärkningen* infördes i fastighetsregistrets allmänna del eller, om utmärkningen gjorts först efter nämnda dag, från det åtgärden slutfördes.

Överklagande enligt denna paragraf får göras av sakägare. Den som ålagts att betala ersättning eller kostnad får överklaga beslutet, även om han *eller hon* inte är sakägare.

10 §⁸

Finner lantmäterimyndigheten att uppgift om fastighetsbildning *eller* fastighetsbestämning *icke* kan *införas* i registret på grund av fel eller oklarhet i förrättningen

Finner lantmäterimyndigheten att *en* uppgift om fastighetsbildning, fastighetsbestämning *eller särskild gränsutmärkning* *inte* kan *föras in* i fastighetsregistrets

⁷ Senaste lydelse 2000:233.

⁸ Senaste lydelse 1995:1394.

och kan rättelse *ej vinnas* i den ordning som anges i 26 § förvaltningslagen (1986:223), får myndigheten *söka* rättelse hos fastighetsdomstolen. Detsamma gäller, om myndigheten finner att registrering i enlighet med förrättningen skulle äventyra fastighetsredovisningens tillförlitlighet eller på annat sätt *föranleda* rättsosäkerhet.

allmänna del på grund av fel eller oklarhet i förrättningen och kan rättelse *inte ske* i den ordning som anges i 26 § förvaltningslagen (1986:223), får myndigheten *ansöka om* rättelse hos fastighetsdomstolen. Detsamma gäller, om myndigheten finner att registrering i enlighet med förrättningen skulle äventyra fastighetsredovisningens tillförlitlighet eller på annat sätt *leda till* rättsosäkerhet.

I fråga om ansökan om rättelse enligt denna paragraf tillämpas bestämmelserna i 16 kap. Rätten att ansöka om rättelse är inte begränsad till viss tid.

16 kap.

11 §⁹

När någon sakägare har överklagat, får lantmäterimyndighetens beslut eller åtgärd ändras endast om övriga sakägare och, när överklagandet rör ett allmänt intresse, länsstyrelsen eller en sådan nämnd som avses i 4 kap. 15 § tredje stycket har fått tillfälle att yttra sig. Ändring till fördel för en sakägare får dock ske, även om sakägaren inte har haft tillfälle att yttra sig. Vad som nu har sagts gäller också när överklagandet har gjorts av en företrädare för ett allmänt intresse eller av lantmäterimyndigheten.

Om domstolen finner att överklagandet bör *föranleda* ändring i en avslutad förrättning eller i ett fastighetsbildnings- eller fastighetsbestämningsbeslut som har överklagats särskilt, får domstolen göra ändring även i den del som inte har överklagats, om det behövs för att det inte *skall* uppkomma någon uppenbar motstridighet eller oenhetlighet i förrättningen eller beslutet.

Om domstolen finner att överklagandet bör *leda till* ändring i en avslutad förrättning eller i ett fastighetsbildnings-, fastighetsbestämnings- eller gränsutmärkningsbeslut som har överklagats särskilt, får domstolen göra ändring även i den del som inte har överklagats, om det behövs för att det inte *ska* uppkomma någon uppenbar motstridighet eller oenhetlighet i förrättningen eller beslutet.

Finner domstolen att det beträffande en förrättning finns en sådan omständighet som avses i 15 kap. 10 §, får domstolen besluta om behövliga åtgärder, även om överklagandet inte har avsett den delen av förrättningen.

⁹ Senaste lydelse 2004:393.

19 kap.**2 §¹⁰**

Uppgift om fastighetsbildning och fastighetsbestämning skall föras in i fastighetsregistrets allmänna del. Därvid skall uppgift om nybildad fastighet föras in i registret och de övriga ändringar göras som åtgärden ger anledning till.

Första stycket äger motsvarande tillämpning när fastighetsindelningen ändras eller dess beskaffenhet fastställs i annan ordning än som anges i denna lag.

Uppgift om fastighetsbildning, fastighetsbestämning och särskild gränsutmärkning ska föras in i fastighetsregistrets allmänna del. Då ska uppgift om en nybildad fastighet föras in i registret och de övriga ändringar göras som åtgärden ger anledning till.

Första stycket tillämpas också när fastighetsindelningen ändras eller när dess beskaffenhet fastställs i annan ordning än som anges i denna lag.

3 §¹¹

Uppgift om fastighetsbildning eller fastighetsbestämning införs snarast möjligt sedan förrättningen avslutats och denna eller, om den har överklagats, domstolens avgörande vunnit laga kraft.

Även om förrättningen inte har avslutats får uppgift om ett sådant fastighetsbildnings- eller fastighetsbestämningsbeslut som skulle ha överklagats särskilt införas så snart beslutet vunnit laga kraft.

Om ett beslut eller en åtgärd som avser en avslutad förrättning överklagas, får uppgift med anledning av förrättningen föras in i fastighetsregistrets allmänna del till den del uppgiften uppenbarligen inte berörs av överklagandet. Detsamma gäller om ett fastighetsbildningsbeslut eller ett fastighetsbestämningsbeslut överklagas särskilt.

Vad som sägs i tredje stycket gäller också om en domstols avgörande i ett fastighetsbildningsmål överklagas.

Uppgift om fastighetsbildning, fastighetsbestämning eller särskild gränsutmärkning ska föras in snarast möjligt sedan förrättningen avslutats och denna eller, om den har överklagats, domstolens avgörande har vunnit laga kraft.

Även om förrättningen inte har avslutats får uppgift om ett sådant fastighetsbildnings-, fastighetsbestämnings- eller gränsutmärkningsbeslut som skulle ha överklagats särskilt föras in så snart beslutet har vunnit laga kraft.

Om ett beslut eller en åtgärd som avser en avslutad förrättning överklagas, får uppgift med anledning av förrättningen föras in i fastighetsregistrets allmänna del till den del uppgiften uppenbarligen inte berörs av överklagandet. Detsamma gäller om ett fastighetsbildnings-, fastighetsbestämnings- eller gränsutmärkningsbeslut överklagas särskilt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹⁰ Senaste lydelse 2000:233.

¹¹ Senaste lydelse 2000:233.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Den kommunala lantmäterimyndigheten handlägger ärenden om fastighetsbildning, fastighetsbestämning och fastighetsregistrering inom kommunen. Till den statliga lantmäterimyndigheten ska dock överlämnas

1. förrättningar som avses i 4 kap. 7 a § andra stycket fastighetsbildningslagen (1970:988),

2. förrättningar som avser flera lantmäterimyndigheters verksamhetsområden,

3. stora jord- och skogsbruksförrättningar som inte omfattar ny bebyggelse, och

4. andra särskilda förrättningar som av kompetens- eller resursskäl inte bör handläggas hos myndigheten.

Beslut av den kommunala lantmäterimyndigheten att överlämna en förrättning får inte överklagas.

Föreslagen lydelse

5 §¹

Den kommunala lantmäterimyndigheten handlägger ärenden om fastighetsbildning, fastighetsbestämning, *särskild gränsutmärkning* och fastighetsregistrering inom kommunen. Till den statliga lantmäterimyndigheten ska dock överlämnas

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2008:532.